

148 sem ætlar að dvelja utanlands í vetur á landbúnaðarháskólanum í Kaupmannahöfn, verði
26. sept. boðið að ferðast yfir á Jótland til að kynna sjer þær ráðstafanir, sem þar eru við hafðar, til að stemma stigu fyrir sandfoki, og að honum sje síðan falið á hendur á sumri komanda að framkvæma svo yfirgripsmiklar tilraunir í þessa stefnu í Skaptafellssýslu, sem kostur er á, og bætið þjer því við, — að eptir álitu amtsráðsins mætti til kostnaðarins við þessar tilraunir og undirbúning verja nokkru af því fje, sem í fjárlögnum fyrir árin 1878—1879 hefir verið veitt til eflingar landbúnaði og sjáfarútvegi.

Fyrir því veitist hjer með samþykki mitt til þess, að áminnt útgiöld, að svo miklu leyti sem þau til falla á yfirstandandi fjárhagstímabili, sjeu tekin af þeim hluta, er ætlaður er suðurumdæminu af fje því, er getur um í 10. gr. c. 5. fjárlaganna, og læt jeg hjer með fylgja samrit af brjefi frá 17. þ. m., þar sem Sveinn Sveinsson skýrir mjer frá, að hann geti ekki á árinu 1880 tekizt á hendur sama starf fyrir hið opinbera, sem hingað til, þar eð hann ætli sjer að dvelja í Danmörku næsta sumar, en að hann aptur óski, að takast á hendur greint starf sumarið 1881 hjer á suðurlandi. Þó að jeg þannig sjái mjer ekki føert að verða við tilmælum amtsráðsins, um að fá Svein búfræðing til framkvæmda í Skaptafellssýslu að sumri komanda, vil jeg skjóta því til yðar, herra amtmaður, hvort ekki sje samt sem áður ástæða til á þann hátt, sem þjer hafið bent á, að gjöra undirbúning til þess, að hið fyrirhugaða starf verði framkvæmt af Sveini Sveinssyni sumarið 1881, og jafnframt mælast til þess, að þjer gjörði við hann samning þann, sem nauðsynlegur er í þessu tilliti.

149 — Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um
9. okt. vald sveitarstjórnar gagnvart lausamönnum. — Eptir að hreppstjórinn í Austur-Eyjafjallahreppi hafði í desembermánuði 1873 tilkynnt sýslumanninum í Rangárvallasýslu, að Sigríður nokkur Þórarinsdóttir væri vistarlaus þar í hreppi, og eptir að skrifazt hafði verið á um, hvar hún ætti sveit, var hún 1875 flutt austur í Hofshrepp í Austur-Skaptafellssýslu samkvæmt beiðni hreppsnefndarinnar samastaðar, er játæði hana þar fædda, og gjörði jafnframt Austur-Eyjafjallahreppur tilkall til endurgjalds á 61 kr. 79 a., er hreppsnefndin taldi sig hafa lagt með henni fardagaárin 1874—1875 og 1875—76. Hofshreppur skoraðist aptur á móti undan því að greiða þessa upphæð, neitæði því, að styrkur þessi hefði verið lagður Sigríði á löglegan hátt, og hjelt því fram, að með því að Sigríður hefði komið inn í Austur-Eyjafjallahrepp vorið 1865, en ekki fluzt úr honum aptur fyr en eptir fardaga 1875, væri hún nú í rauninni búin að ávinna sjer sveit þar. Þegar málið þar eptir var borið upp fyrir yður, herra amtmaður, lögðuð þjer að fengnum ítarlegri skýringum 31. janúar þ. á. þann úrskurð á það, að Hofshreppur væri framfærslusveit Sigríðar, og ætti að endurgjalda Austur-Eyjafjallahreppi hinn umrædda styrk með 62 kr. 52 a., og hefir hinn fyrnefndi hreppur áfrýjað úrskurði þessum hingað.

Þó Sigríður hafi ekki verið yfirheyrd í málinu, má sjá af skjölum þess, að hún hafi ekki farið þess á leit við hreppsnefndina í Austur-Eyjafjallahreppi að fá sveitarstyrk. Aptur á móti er það nóg samlega sannað, að Sigríður hafi verið vistarlaus árið 1873—74, og ekki átt sjer annað héli en hjá gömlum húshjónum, er þáðu af sveit, og sem höfðu leyft henni að vera að áskildu samþykki sveitarstjórnarinnar. Þegar hún nú vorið 1874 ekki útvegaði sjer reglulega vist í hreppnum, og enn ekki var búið að úrskurða, hvar hún ætti sveit, kom sveitarstjórnin henni fyrir hjá bónda með meðgjöf, og virðist hreppsnefndin eptir því, sem á stóð, að hafa haft noga heimild til þessa, og framfærslu-

hreppur Sigríðar ekki geta komizt undan að greiða kostnað þann, er leiddi af því, að Sigríður gat ekki sjálf útvegað sjer vist eða haft ofan af fyrir sjer á annan hátt, sbr. 8. gr. tilskipunar um lausamenn og húsmenn 26. maí 1863. **149** 9. okt.

Samkvæmt því, sem þannig er tekið fram, og með því að Hofshreppur hefirekkert fundið að upphæð hins áminnzta kostnaðar, eins og hann er úrskurðaður af yður, skal hinn áfrýjaði úrskurður yðar, herra amtmaður, óraskaður standa, og eruð þjer beðnir að tilkynna það hlutaðeigöndum.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Norðurmúlasýslu um endurgjald á öltolli.* — Í þóknanlegu brjefi frá 2. f. m. hafið þjer, herra sýslumaður, farið þess á leit, að jeg samþykki, að tollur verði endurgoldinn hlutaðeiganda af 24 pottum af öli, sem lekið hafi úr háltunnu, er 13. f. m. fluttist til landsins með póstskipinu Diönu. **150** 9. okt.

Fyrir því vil jeg leiða þóknanlegt athygli yðar að 3. gr. laga 11. febr. 1876, og þarf samkvæmt henni ekki samþykkis landshöfðingja með til endurgjalds á ofborguðum tolli, ef það verður sannað, að vínföngin hafi farið forgörðum á leiðinni, og áður en þau voru flutt í land. Skilríki þau, sem nauðsynleg eru í þessu tilliti, verðið þjer að leggja fram með reikningi yðar, og mun það undir endurskoðun og úrskurði á honum komið, hvort hið áminnzta endurgjald megi eiga sjer stað.

— *Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Suðurmúlasýslu um póstsendingar hreppstjóra.* — Með því, að settur hreppstjóri í Vallnahrepp, Jón Ólason á Útnyrðingsstöðum, hefir farið þess á leit, að sjer verði endurgoldinn úr landssjóði, kostnaður hans til þjónustupóstmerkja samkvæmt hjálögðu skírteini, vil jeg mælast til þess, að þjer, herra sýslumaður, fáið honum aptur þetta skjal og tjáið honum, að samkvæmt 14. gr. auglýsingar 3. maí 1872 hafa hreppstjórar hvorki heimild til, að nota þjónustumerki nje rjett til að fá þau endurborguð úr landssjóði, en að þeim hins vegar er leyfilegt, að senda embættisbrjef sín og sendingar til sýslumanns ópóstmerkt, ef þeir skrifa utan á sendingarnar; «fyrirskipuð skýrsla» eða «heimtað álit», og eiginhandar nafn sitt undir. **151** 9. okt.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um kirkjutíund í Reykjavík.* — Með því að heyrzt hefir, að kirkjutíund sú, er með lögum frá 27. febr. f. á. var lögð á öll hús í Reykjavíkur lögsagnarumdæmi, hafi enn ekki verið heimt saman, þótt lögin skipi svo fyrir, að gjaldið skuli greitt fjárhaldsmanni dómkirkjunnar fyrir lok hvers reikningsárs í fyrsta sinni 1878—79, og þannig fyrir síðastliðna fardaga, vil jeg hjer með þjónustusamlega mælast til þess við yður, herra amtmaður, að þjer skýrið mjer frá, hvort innheimting þessi hafi farizt fyrir, og ef svo reynist, rannsakið, hverjum þessi vanrækt sje að kenna, og gjörið ráðstöfun til að tafarlaust verði bætt úr henni. **152** 10. okt.